

MIG SEGLE DE L'AMBULATORI

Aquesta setmana s'ha complert els 50 anys de la entrada en servei de l'actual CAP de Ferreries que va néixer com a "Ambulatorio del Sant Angel", centre d'assistència primària per als assalariats. L'edifici destacà per la seva monumentalitat i el gran nombre de professionals que l'atenien. Abans l'ambulatori tortosí havia estat situat a uns baixos del carrer Màrtirs, cantonada a la Ronda de Reus, al centre de l'eixample.

La inauguració de l'Ambulatori fou molt celebrada ja que solament les capitals i les grans ciutats disposaven d'aquests serveis. Des del final de la guerra els ambulatoris i els centres hospitalaris, anomenats Residències Sanitàries de la Seguretat Social, depenien de les Mutualitats Laborals adscrites al *Ministerio de Trabajo*. El nou Ambulatori suposava una aportació important dins el sistema sanitari estatal.

Tortosa havia destacat sempre per la importància de la seva disponibilitat sanitària, més rellevant tenint en compte que era on hi havia tots els centres públics o privats del territori amb l'única excepció de la Clínica Arrossera d'Amposta, promoguda per la Cambra Arrossera el 1944 i ampliada el 1955; la Clínica, però, estava limitada als socis de l'entitat i disposava d'uns recursos limitats.

El centre més important era l'Hospital de la Santa Creu, depenent del municipi. Fundat al segle XIII, des de 1768, ocupava la que fou Casa dels Estudis vora el barri del Rastre (avui seu dels jutjats) fins que fou traslladat al convent del frares recol·lectes al barri de Jesús el 1869 i, l'any 1906, definitivament on és ara. L'Hospital era referent sanitari de tot el territori. Tot i el seu caràcter públic i assistencial, finançat per l'ajuntament, els anys immediats a la guerra es modernitzà dirigit pel metge Primitiu Sabaté i després de la Guerra pel seu germà Secundino Sabaté. A partir de finals dels anys seixanta l'Hospital experimentà una important embranzida i obri un ala destinada a la sanitat privada de les mútues. El 1972, convertit en Hospital i Llars de la Santa Creu, inaugurà unes noves instal·lacions amb residència d'ancians inclosa. Quan obri l'actual Hospital Verge de la Cinta l'Hospital de Jesús es convertí en centre per cobrir teràpies especialitzades i atencions de llarga durada.

La dotació sanitària s'estenia especialment als centres privats. A meitats del segle XX hi havia fins a quatre clíniques notablement equipades: Sabaté, Monegal, L'Aliança i Lluch. Els metges Sabaté, ja esmentats, eren propietaris de la clínica del mateix nom, construïda el 1914 segons projecte de l'arquitecte Vaquer Urquizú a la plaça Alfons XII i que és un dels edificis més emblemàtics de la ciutat, avui convertit en seu d'oficines i despatxos. Els fills de Secundino Sabaté, Josep i Tomàs, continuaren la nissaga es anys cinquanta. La Clínica Aliança obri el seu centre de Tortosa l'any 1945 als carrer de la Sang, entre l'actual Avinguda de la Generalitat i la vora del riu; el 1965 es traslladà a un modern edifici a Ferreries que actualment continua sent un centre hospitalari i d'assistència mèdica i de les mutues sota la denominació de Clínica Terres de l'Ebre. La Clínica Monegal, davant l'estació del ferrocarril fou inaugurada el 1943 pel Dr. Abades; després de diverses vicissituds i canvis de titularitat va tancar definitivament el 1985 essent adquirida per l'ajuntament per a serveis administratius i socials. La clínica Lluch, al carrer Berenguer IV, cantonada Despuig fou construïda el 1946 i tenia 20 habitacions més quiròfans i altres serveis; va funcionar fins el 1997 amb la jubilació del seu fundador Lucas Lluch Abella; actualment hi ha una notaria. Altres clíniques ocupaven solament unes poques habitacions d'edificis d'habitatges, en alguns casos annexes a la

pròpia residència del metge; era el cas de las Clinica de Carlos Fornos (Ginecologia), Juan Llorca (Otorriono) o Martin Parés. A més facultatius d'atenció externa com els dentistes, també metges, com Martí o Audi i els metges de medicina primària amb cassos que han passat a la historia popular com els de Franquet, Rosell, Nel.lo, Calatayud, Llorca, o Rubio, entre altres. Tot això, però va canviar amb la inauguració de la Residencia el 1976 que fou precedida per l'Ambulatori fa 50 anys.

Foto: L'Ambulatori de Ferreries.

Peu: Al moment de la seva inauguració l'Ambulatori era el centre més modern de Tortosa que ja comptava amb una extensa dotació sanitària.